Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Det foreliggende forslag har til formål at ændre Inatsisartutlov om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi for at skabe mere gennemskuelige og attraktive rammer for udvikling af vandkraftværker.

Vandkraft er afgørende for Grønlands energiforsyning og kombinerer økonomisk vækst med bæredygtig udvikling. Ændringerne i loven har til formål at optimere processen for udnyttelse af vandkraftressourcer ved at introducere en større fleksibilitet og klarhed i forhold til tilladelsesproceduren og arbejdsdelingen mellem anlægs- og driftsfasen.

Formålet med ændringen er at justere i lovens § 5 og § 19 samt at indsætte § 6 a. Ændringerne skal tydeliggøre processen for udstedelse og løbetid for udnyttelsestilladelsen. Den skal samtidig fremme investeringslysten. Endelig skal rammerne gøres fleksible og tilpasses den aktuelle udvikling.

Formålet er også at skabe mere klarhed om muligheden for fristforlængelser i § 6, stk. 3 hvilket skal øge investeringslysten hos investorer og interessenter.

I lovens § 11 ændres ordlyden fra ”grønlandsk arbejdskraft” til ”lokal arbejdskraft” for at sikre sproglig overensstemmelse på tværs af lovgivningen.

1.1 Baggrund

Erfaringer med den gældende lovgivning har vist, at der er et behov for en mere fleksibel tilgang til tilladelsesprocessen. Særligt har det været et ønske at kunne udstede en udnyttelsestilladelse på et tidligere tidspunkt, samtidig med at den effektive udnyttelsesperiode afstemmes bedre med anlægsfasen.

Ændringerne skal:

- Gøre det muligt at udstede en udnyttelsestilladelse før VVM-rapporten og anden dokumentation er endeligt godkendt
- Sikre at den samlede tilladelsesperiode afspejler den reelle udnyttelsesperiode.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1 Gældende ret

Den gældende lov (Inatsisartutloven om udnyttelse af vandkraftressourcer) indeholder bestemmelser, der regulerer rammerne for udnyttelse af vandkraft til energi. I § 2 og § 3 fastsættes, at Naalakkersuisut har eneret til at give tilladelser til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer, typisk under en samlet tilladelse til hele processen.

Gældende ret indeholder detaljerede krav om, at tilladelser skal udstedes for en bestemt periode, og at aktiviteter skal udføres i henhold til fastsatte vilkår om miljø, sikkerhed og

økonomi. Der er endvidere regler om rapportering, vurderinger og krav om, at udnyttelse sker forsvarligt i overensstemmelse med internationale standarder og god praksis.
Loven fastlægger også regler om hjemfald, hvor vandkraftanlæg kan overgå til Selvstyret efter udløb af tilladelsesperioden.

Der er således et eksisterende system, der både beskriver krav om tilladelsesvilkår, risikodeling og overdragelse, hvilket giver en bred ramme for udvikling af vandkraftprojekter i Grønland med mulighed for både offentlig og privat deltagelse.

Lovens § 5, stk. 3, fastsætter, at en tilladelse til udnyttelse af vandkraft til energi kan meddeles for en periode på op til 40 år. De dertilhørende forarbejder beskriver, at den konkrete tidslængde af en tilladelse bør fastsættes baseret på en konkret vurdering af projektøkonomien, risikoen ved projektet og tilbagebetalingstid mv. Det er samtidig angivet, at det ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt kan være uhensigtsmæssigt, at der meddeles en tilladelse udover den periode, der er nødvendig for at sikre investorerne tilbagebetaling og forretning af den investerede kapital.

Lovens § 6 fastsætter også frister for, hvornår rettighedshaver skal have påbegyndt opførelse af vandkraftanlægget, samt hvornår vandkraftanlægget senest skal være taget i drift. Som loven og de dertilhørende forarbejder er formuleret på nuværende tidspunkt, opstår der tvivl om, hvordan bestemmelsen skal forstås. I den gældende bestemmelse er der lagt op til, at fristerne i § 6 kan forlænges udover henholdsvis 3 og 6 år, men af forarbejderne fremgår det, at der ikke kan ske forlængelse udover 6 år. For at skabe klarhed om lovens fortolkning og undgå at skræmme potentielle investorer med en kort frist på 6 år bør forarbejderne til loven præciseres. Der lægges derfor op til, at en frist kan forlænges ud fra det, som de ansvarlige for anlægget og investorerne dokumenterer, er nødvendigt for en passende forlængelse for et konkret vandkraftværk.

Samtidig bør forlængelsesperioderne være begrænsede for at undgå, at store potentialer ligger hen i lang tid uden konkret fremdrift, hvilket kan hæmme udviklingen.

2.2 Forslaget
Med ændringen af § 5, stk. 3, skabes der mulighed for, at man kan meddele en tilladelse til udnyttelse af vandkraft til energi for en periode på op til 60 år. Hensigten er at reducere risikoen for, at potentielle investorer afholder sig fra større vandkraftprojekter med høje anlægsomkostninger. En tilladelse for en periode på 60 år vurderes at være nødvendig for sikre projektøkonomien og den investerede kapital ved projekter med høje anlægsomkostninger. Samtidig fastholdes muligheden for, at der meddeles tilladelse for en kortere periode, når en konkret vurdering af projektøkonomien, risikoen ved projektet, tilbagebetalingstid, mv. ikke nødvendiggør, at tilladelse til udnyttelse meddeles for 60 år. Uanset varigheden af den periode en tilladelse til udnyttelse er meddelt for, vil der være mulighed for at forlænge tilladelsesperioden i overensstemmelse med lovens § 14.

Med forslagets ændringer vedrørende fristerne i § 6 skabes klarhed og sikkerhed i bemærkningerne til lovteksten. Den nuværende formulering i bemærkningerne er uklar, hvilket kan give usikkerhed for investorer og andre interessenter om, hvornår anlæg skal påbegyndes og være i drift samt om mulighederne for at opnå fristforlængelser. Ved at præcisere og tydeliggøre fristerne og betingelserne i § 6, bliver lovens indhold mere entydig og forudsigelig. Dette vil styrke investeringsviljen i vandkraft og reducere risikoen for, at potentielle investorer afholder sig fra projekter på grund af uklarheder i lovgivningen. Det

understøtter den politiske vilje til at tiltrække investorer til vandkraftudnyttelse. Der er dermed tale om en ændring af de tidligere bemærkninger til loven, hvor der blev lagt op til, det var muligt at forlænge fristerne, dog kun op til 6 år, jf. bemærkningerne til § 6, stk. 3.

Der ændres ikke i det lovbestemte udgangspunkt om, at anlægsfasen som udgangspunkt skal være færdig efter 6 år, men forslaget åbner op for og giver klarhed over, at denne frist kan forlænges ved udstedelsen af tilladelsen eller løbende under anlægsfasen.

Med indsættelsen af § 6 a bliver der skabt en tydelig og overskuelig proces for udnyttelsestilladelser. Bestemmelsen skal gøre det muligt, at løbetiden for udnyttelsestilladelsen først påbegyndes, når anlægsfasen faktisk igangsættes. Dette er med hensigt om, at investorerne kan indhente investeringer til projektet efter, at de har fået en udnyttelsestilladelse, da de har svært ved at hente finansiering, inden en udnyttelsestilladelse er udstedt.

Forslaget sikrer desuden, at man ikke kan påbegynde anlægsfasen, før man har fået godkendt de nødvendige rapporter. Dette er med hensigt om, at de miljø- og samfundsmæssige standarder og krav fortsat skal være gældende.

Indsættelsen af § 6 a medfører konsekvensrettelser af § 5, stk. 3, og § 19, stk. 3, og en tilføjelse af § 19, stk. 4, som skal sikre, at relevante rapporter er godkendt af Naalakkersuisut, før anlægsfasen kan påbegyndes. Disse ændringer er lavet, efter erfaringer har vist, at investorer har svært ved at sikre finansiering til udarbejdelse af de krævede rapporter, før udnyttelsestilladelsen er udstedt, hvilket gør det svært at få realiseret vandkraftprojekter.

Forslaget indeholder også en ændring af ordlyden i § 11, hvormed "grønlandsk arbejdskraft" ændres til "lokal arbejdskraft" for at skabe ensartethed i sprogbrugen på tværs af lovgivningen.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1 Økonomiske konsekvenser for det offentlige
Forslaget forventes ikke at medføre væsentlige direkte merudgifter for det offentlige i forbindelse med Inatsisartutlovens ikrafttræden eller i de efterfølgende finansår. Ændringen vedrører primært vilkårene for private og eventuelt offentligt ejede investeringer og indebærer ikke i sig selv nye offentlige udgifter til anlæg, drift eller tilskudsordninger.

Der kan på længere sigt forventes positive indirekte økonomiske konsekvenser for det offentlige. Forbedrede investeringsvilkår kan medføre øget investeringsaktivitet inden for vandkraft, hvilket potentielt kan bidrage til øgede skatteindtægter, styrket erhvervsudvikling samt lavere energiomkostninger.

Forslaget vurderes således ikke til at have negative økonomiske konsekvenser for det offentlige, men derimod et potentiale for samfundsøkonomiske gevinster på længere sigt.

3.2 Administrative konsekvenser for det offentlige
Forslaget indebærer tydeligere rammer for administrationen af loven, herunder en præcisering af, hvornår udnyttelsestilladelsens løbetid påbegyndes.

Øget klarhed i lovgivningen kan bidrage til færre fortolkningsspørgsmål og dermed reducere ressourceforbruget i forbindelse med behandling af ansøgninger og opfølgning på tilladelser.

Forslaget medfører ikke behov for oprettelse af nye administrative myndigheder eller væsentlige udvidelse af eksisterende enheder. Opgaverne forventes at kunne varetages inden for de eksisterende administrative strukturer.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
Forslaget indebærer tydeligere rammer for erhvervslivets rettigheder inden for vandkraftinvesteringer, hvilket må vurderes at være mere attraktivt for erhvervslivet.

Det vurderes, at det eksisterende erhvervsliv i Grønland i begrænset omfang vil have mulighed for selvstændigt at foretage investeringer i større vandkraftprojekter, idet sådanne projekter typisk er meget kapitaltunge og kræver betydelig teknisk og finansiel kapacitet.

Investeringerne forventes derfor primært at blive foretaget af større, internationale aktører eller i samarbejde med offentlige eller offentligt ejede selskaber.

Forslaget indebærer ikke nye afgifter, gebyrer eller direkte økonomiske byrder for erhvervslivet. Tværtimod forbedres de økonomiske rammevilkår for potentielle investorer gennem en længere og mere forudsigelig udnyttelsesperiode. Dette kan reducere investeringsrisikoen og forbedre mulighederne for finansiering.

For det brede erhvervsliv i Grønland vurderes de direkte omkostningsmæssige konsekvenser at være begrænsede.

Forslaget forventes at have positive erhvervsstrukturelle konsekvenser, særligt på længere sigt. Forbedrede investeringsvilkår kan bidrage til øget aktivitet inden for energisektoren, hvilket kan have afledte effekter på andre brancher.

Der vurderes at være et potentiale for øget efterspørgsel efter lokale ydelser, herunder entreprenørarbejde, transport, serviceydelser samt juridisk og teknisk rådgivning i forbindelse med etablering og drift af vandkraftprojekter. Dette kan understøtte beskæftigelse og kompetenceopbygning i dele af det grønlandske erhvervsliv.

Effekterne forventes primært at gøre sig gældende i anlægsfasen samt i forbindelse med vedligeholdelse og drift, mens de langsigtede strukturelle effekter vil afhænge af omfanget af fremtidige investeringer

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed
Forslaget indebærer ingen konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Menneskerettigheder og konsekvenser for borgerne
Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for borgernes menneskerettigheder som tilsikret i grundloven, den europæiske menneskerettighedskonvention eller gennem internationale konventioner.

7. Konsekvenser for udenrigsrelationer og regionalpolitik, samt øvrige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for menneskerettigheder, eller andre internationale forpligtelser, som påhviler Grønlands Selvstyre, eller for oprindelige folks rettigheder.

8. Høring af myndigheder og organisationer

Ændringsforslaget og disse bemærkninger har været i offentlig høring i perioden 15. maj – 12. juni 2026 via høringsportalen på www.naalakkersuisut.gl.

Forslaget er i samme periode også fremsendt til følgende høringsparter:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqartalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Asiaq, KNI, Grønlands Erhverv, GrønlandsBanken, Bankivik, Visit Greenland, Transparency Greenland, Mittarfeqarfiit, Nukissiorfiit, Verdens Naturfonden (WWF), KNAPK, Royal Arctic Line, Greennet, NKA, Kanunupe og SIK.

Der henvises i øvrigt til bilag 2.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1
Ændringen har til formål både at udvide perioden, som en udnyttelsestilladelse kan meddeles for fra 40 år til 60 år, og at præcisere, hvordan udnyttelsestilladelsens periode beregnes som følge af indsættelsen af § 6 a.

Ændringen af § 5, stk. 3, skyldes et ønske om at udvide den periode, op til hvilken en udnyttelsestilladelse kan meddeles fra 40 år til 60 år. Det vil dog fortsat bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, hvilken periode tilladelsen skal gælde for.

Ved vurderingen af hver enkelt udnyttelsestilladelse vil det fortsat være afgørende at afveje projektøkonomi, risiko og tilbagebetalingstiden af den nødvendige kapital over for samfundsøkonomiske hensyn til ikke at tildele aktører eneret til udnyttelse af samfundets ressourcer i længere tid end nødvendigt.

Ved fastsættelse af perioden kan Naalakkersuisut blandt andet lægge vægt på den tekniske og økonomiske levetid for det anlæg eller den aktivitet, der skal aftage den producerede energi.

Særligt ved meget store vandkraftanlæg, hvor anlægsinvesteringerne kan være ganske betydelige, kan der være behov for, at udnyttelsestilladelsen allerede ved udstedelsen meddeles med en varighed på 60 år. Dette behov er blandt andet kommet til udtryk i forbindelse med drøftelser mellem Naalakkersuisut og potentielle aktører i forhold til det kommende udbud af vandkraftprojekterne Tasersiaq og Tarsartuup Tasersua.

Ved fastsættelse af tilladelsesperioden for store vandkraftprojekter lægges der vægt på projektets gennemførlighed, vandkraftværkets levetid og den nødvendige tilbagebetalingsperiode.

Det er desuden muligt at få en tilladelsesperioden forlænget, dog maksimalt til 80 år, jf. lovens § 14, stk. 4.

Med den foreslåede indsættelse af § 6 a tydeliggøres det, hvordan perioden for udnyttelsestilladelser beregnes.

Til nr. 2
Hvis rettighedshaveren ikke er i stand til at overholde fristerne i § 6, stk. 1, kan Naalakkersuisut meddele en forlængelse af fristen. Naalakkersuisut er ikke forpligtet til at imødekomme en sådan anmodning om en fristforlængelse. Naalakkersuisut kan som et særligt vilkår for en forlængelse af fristen stille krav om, at rettighedshaver dokumenterer nødvendig økonomisk og teknisk formåen til at kunne iværksætte drift af vandkraftanlægget inden for den forlængede frist.

Det bemærkes, at formålet med denne ændringsbestemmelse er at ændre bemærkningerne til § 6, stk. 3, så det ikke længere fremgår, at der er en grænse på 6 år, for så vidt angår forlængelser. Det er derimod ikke hensigten, at der i øvrigt skal ændres på indholdet i § 6, stk. 3.

Til nr. 3
Formålet med § 6 a er at skabe en tydelig og overskuelig proces for udnyttelsestilladelser, der gør det muligt for investorer at indhente investeringer til at finansiere udarbejdelsen af nødvendige og påkrævede rapporter, før det konkrete anlægsbyggeri kan påbegyndes.

Til stk. 1
Med denne bestemmelse fastlægges, at løbetiden for en udnyttelsestilladelse påbegyndes, når anlægsfasen faktisk igangsættes. Det indebærer, at entreprenørerne kan begynde deres forberedelser og indhente de nødvendige tilladelser, uden at tiden for udnyttelsen heraf begynder at løbe, før der foreligger endelig godkendelse af den nødvendige dokumentation, jf. §§ 5 og 6 a, stk. 2.

Det skal ved anvendelsen af bestemmelsen iagttages, at forberedende aktiviteter ikke i sig selv udløser tilladelsesperiodens begyndelse. Forberedende aktiviteter omfatter blandt andet tekniske undersøgelser, projektering, finansieringsarbejde, udbud, indkøb, kontraktforhandlinger, myndighedsdialog, feltarbejde og etablering af midlertidige faciliteter.

Anlægsfasen anses alene for påbegyndt, når egentlig fysisk anlægsopførelse igangsættes efter, at de nødvendige godkendelser foreligger i henhold til § 6 a, stk. 2.

Til stk. 2
Det understreges, at der forud for iværksættelsen af anlægsfasen er et krav om, at de rapporter og dokumentation, der fremgår af § 19, stk. 3 og 4, skal være godkendt af Naalakkersuisut. Dette sikrer, at anlæggene kun påbegyndes, når de nødvendige konsekvensvurderinger er gennemført, hvilket blandt andet beskytter miljøet og sikrer, at alle parter er informeret om de mulige konsekvenser af projektet. Denne tilgang lægger vægt på sikkerheden i forhold til de miljømæssige og samfundsmæssige aspekter, der er forbundet med opførelsen af vandkraftanlæg.

Til stk. 3
Denne bestemmelse fastsætter, at når rapporterne er godkendte, kan anlægsfasen påbegyndes, hvilket aktiverer tilladelsen til udnyttelse af vandkraftressourcen. Dette er afgørende, da det signalerer, at alle nødvendige forberedelser er gennemført, og at projektet nu kan realiseres i

praksis. Dette bidrager til en effektiv udnyttelse af de tilgængelige vandkraftressourcer og forbedrer businesscases for vandkraftanlæg, som vil øge investeringsinteressen.

Sammenfattende er § 6 a affattet således, at bestemmelsen balancerer behovet for at fremme investeringer i vandkraftanlæg med kravene til miljøbeskyttelse og sikkerhed, hvilket opnås gennem en veldefineret proces for udnyttelsestilladelser.

Til nr. 4
Med ændringen ændres "grønlandsk arbejdskraft" til "lokal arbejdskraft". Formålet med ændringen er at skabe ensartethed i sprogbrugen på tværs af lovgivningen.

Ved "lokal arbejdskraft" forstås personer, der er bosiddende i Grønland og har ret til at arbejde her, uanset nationalitet.

Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og tilladelsesvilkår for rettighedshaver, hvad angår omfanget af brugen af lokal arbejdskraft.

Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om dette i bestemmelser, modeltilladelser og tilladelsesvilkår.

Bestemmelsen er lavet med henblik på at fremme reel kompetenceopbygning og lokal værdiskabelse.

Til nr. 5
Ændringen har til formål at justere kravene til ansøgningen om udnyttelsestilladelse for at muliggøre en mere fleksibel proces. Ændringen er en konsekvensændring af tilføjelsen af § 6 a.

Til stk. 3
Naalakkersuisut skal ved godkendelse af produktions- og anlægsplaner efter § 19, stk. 2, påse, at foranstaltningerne udføres forsvarligt med hensyn til de krav og standarder der er angivet i lovens § 1, stk. 2.

For opfyldelse af krav eller vilkår, som Naalakkersuisut måtte fastsætte i medfør af lovens § 9, nr. 4, om rettighedshavers økonomiske baggrund for virksomheden og aktiviteterne efter tilladelsen skal produktions- og anlægsplanen indeholde oplysninger om rettighedshaverselskabets finansielle kapacitet, herunder dets soliditet og likviditet, i forbindelse med udnyttelsesaktiviteterne og finansieringen af udnyttelsesaktiviteterne.

Denne del af bestemmelsen har generelt til formål at bidrage til at sikre, at rettighedshaveren af en udnyttelsestilladelse har den fornødne finansielle kapacitet til at kunne udføre udnyttelsesaktiviteterne og de andre aktiviteter omfattet af tilladelsen. Bestemmelsen har blandt andet til formål at bidrage til at sikre, at rettighedshaveren kan opnå tilstrækkelig finansiering af aktiviteterne efter udnyttelsestilladelsen. Produktions- og anlægsplanen skal indeholde oplysninger om muligheden for udførelse af udnyttelsesaktiviteterne med økonomisk udbytte og en vurdering af miljømæssige og beskæftigelsesmæssige forhold i forbindelse med udnyttelsesaktiviteterne.

Afslag på meddelelse af godkendelse kan ske, hvis afslaget er begrundet i saglige hensyn, herunder med hensyn til forhold vedrørende teknik, sikkerhed, sundhed, miljø,

ressourceudnyttelse økonomi eller samfundsmæssig bæredygtighed, jf. også § 1, stk. 2. Det er væsentligt ved myndighedsbehandlingen i forbindelse med godkendelse af planer efter bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan træffe en beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag med henblik på at foretage en samlet vurdering af virksomheden.

Det indebærer blandt andet, at der skal foretages vurdering af virkninger på miljøet (VVM), jf. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 5 af 27. marts 2013 om vurdering af visse anlægs virkninger på miljøet og betaling for miljøtilsyn og en vurdering af den samfundsmæssige bæredygtighed. Efter bestemmelsen i § 11, stk. 4, kan Naalakkersuisut fastsætte tilladelsesvilkår og bestemmelser om, at rettighedshaveren skal foretage undersøgelser og vurderinger af tekniske, miljømæssige og samfundsmæssig bæredygtighed, og udarbejde redegørelser derom. Relevante vilkår i forbindelse med en afgørelse om godkendelse af udnyttelsesplaner vil efter bestemmelsen i § 11 kunne fastsættes i en modeltilladelse til udnyttelse, således at en ansøger er bekendt med rammerne for den ansøgte virksomhed.

Til nr. 6

Til stk. 4
Denne bestemmelse er tilføjet som konsekvens af tilføjelsen af § 6 a. Bestemmelsen fastsætter, at den endelige godkendelse af produktions- og anlægsplaner samt rapporter skal ske i en senere fase, når al dokumentation er tilgængelig.

Bestemmelsen sikrer, at anlægsfasen først kan påbegyndes, når alle nødvendige godkendelser foreligger. Dette sikrer, at miljømæssige og samfundsmæssige hensyn vurderes og godkendes, før anlægsfasen kan påbegyndes.

Ved forberedende aktiviteter forstås aktiviteter, der kan iværksættes forud for den endelige godkendelse, og som ikke i sig selv indebærer en ibrugtagning eller uigenkaldelig etablering af de permanente anlæg.

Forberedende aktiviteter omfatter ikke etablering af permanente konstruktioner, indgreb i vandføring eller andre irreversible fysiske indgreb, som forudsætter den endelig godkendelse af produktions- og anlægsplanen.

Afgrænsningen mellem forberedende aktiviteter og aktiviteter, der forudsætter endelig godkendelse, vil bero på en konkret vurdering i de enkelte tilfælde.

Til § 2

Det foreslås, at ændringsloven træder i kraft den 1. januar 2027.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	**Lovforslaget**
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 5 af 27. november 2018 om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi foretages følgende ændringer:
§ 5, stk. 3: "Tilladelse til udnyttelse meddeles for en periode på op til 40 år, jf. dog § 14, stk. 2-4."	**1.** § 5, stk. 3, affattes således: " *Stk. 3*. Tilladelse til udnyttelse meddeles for en periode på op til 60 år, jf. dog § 14, stk. 2-4. Perioden beregnes efter denne lovs § 6 a."
§ 6, stk. 3: "Naalakkersuisut kan på særlige vilkår forlænge fristerne i stk. 1.	**2.** § 6, stk. 3, affattes således: " *Stk. 3*. Naalakkersuisut kan på særlige vilkår forlænge begge frister i stk. 1."
	3. Efter § 6 indsættes: " **§ 6 a.** Varigheden af en tilladelse til udnyttelse af en vandkraftressource meddelt af Naalakkersuisut efter § 5, stk. 1, løber fra det tidspunkt, hvor opførelse af vandkraftanlægget påbegyndes. *Stk. 2*. Før opførelsen af vandkraftanlægget kan påbegyndes, skal påkrævede rapporter og dokumentation være udarbejdet og godkendt af Naalakkersuisut. *Stk. 3*. Hvis tilladelse til udnyttelse af en vandkraftressource meddeles, men rettighedshaver ikke har fået godkendt påkrævede rapporter inden 5 år fra meddelelsen af tilladelsen, kan Naalakkersuisut tilbagekalde tilladelsen til udnyttelse."
§ 11, stk. 1: "Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår og bestemmelser om rettighedshaverens anvendelse af grønlandsk arbejdskraft."	**4.** § 11, stk. 1, affattes således: " Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår og bestemmelser om rettighedshaverens anvendelse af lokal arbejdskraft."
§ 19, stk. 3: "Inden meddelelse af en godkendelse skal Naalakkersuisut påse, at anlæg og energiproduktion kan ske forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed, og at produktion sker med bedst mulig udnyttelse af vandudtag, jf. § 1, stk. 2."	**5.** § 19, stk. 3, affattes således: " *Stk. 3*. Inden meddelelse af en godkendelse af produktions- og anlægsplaner efter stk. 2 kan Naalakkersuisut kræve, at rettighedshaveren skal indlevere dokumentation for, at anlægsarbejde og energiproduktion kan ske forsvarligt med hensyn til de standarder og krav der er angivet i § 1, stk. 2."

	6. I § 19 indsættes som stk. 4: " *Stk. 4*. Ansøgning om tilladelse til udnyttelse kan indsendes, før Naalakkersuisut har meddelt en godkendelse af dokumentation efter stk. 3. Naalakkersuisut kan meddele en tilladelse til udnyttelse, der giver tilladelseshaver ret til at foretage forberedende aktiviteter, men opførelsen af vandkraftanlægget kan ikke påbegyndes, før rapporter som nævnt i stk. 3 er godkendt, jf.§ 6 a, stk. 2."
	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2027.

Bilag 2

Høringsnotat

Forslaget har været i offentlig høring i perioden 15. maj 2026 – 12. juni 2026.

Forslaget er sendt direkte til disse organisationer og virksomheder:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqartalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Asiaq, KNI, Grønlands Erhverv, GrønlandsBanken, Bankivik, Visit Greenland, Transparency Greenland, Mittarfeqarfiit, Nukissiorfiit, Verdens Naturfonden (WWF), KNAPK, Royal Arctic Line, Greennet, NKA, Nukissiorfiit, Kanunupe og SIK.

Naalakkersuisut har modtaget høringssvar fra følgende, myndigheder, organisationer med videre:

GE – Grønlands Erhverv, Nukissiorfiit, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqartalik, SIK – Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat og Grønlandsbanken.

På grundlag af de indkomne høringssvar er der i relevant omfang foretaget ændringer og tilføjelser i forslaget og bemærkningerne.

I det følgende behandles de høringssvar, der er indkommet under høringen. Det bemærkes, at høringssvarene er anført i kursiv, og at høringssvarene er gengivet i hovedtræk på baggrund af en væsentlighedsvurdering.

Høringssvar fra GE – Grønlands Erhverv
GE har anført, at de overordnet støtter lovforslagets formål og anser det som et væsentligt skridt mod mere realistiske rammer for udvikling af vandkraftressourcerne. Organisationen fremhæver navnlig som positivt, at udnyttelsestilladelsen kan meddeles for op til 60 år, at løbetiden først påbegyndes ved anlægsfasens faktiske igangsættelse, og at tilladelse kan meddeles, inden al dokumentation er endeligt godkendt.

GE peger på en række punkter, hvor lovforslaget bør præciseres:

Det bør fremgå af bemærkningerne, at 60-årige tilladelser er et naturligt udgangspunkt ved særligt kapitalintensive projekter. Begrebet "påbegyndelse af opførelse" bør defineres, så forberedende aktiviteter ikke utilsigtet udløser tilladelsesperiodens start. Endvidere bør 5-årsfristen i § 6 a, stk. 3, kunne forlænges, når forsinkelse ikke skyldes rettighedshaverens forhold.

Lovforslaget bør tydeliggøre mulighederne for pantsætning, transport og sikkerhedsstillelse i tilladelsen. Finansierede kreditorer bør have underretning og mulighed for afhjælpning eller step-in, inden en tilladelse tilbagekaldes. Sagsbehandlingsprocessen for godkendelse af dokumentation bør gøres mere forudsigelig, herunder med konkrete begrundelseskrav og vejledende frister.

Ændringen fra "grønlandsk" til "lokal" arbejdskraft støttes, men bør administreres klart og proportionalt. Krav om lokal arbejdskraft og leverandører bør udformes, så de fremmer reel kompetenceopbygning og lokal værdiskabelse uden at undergrave projektets finansierbarhed eller tekniske kvalitet.

GE anbefaler, at lovforslaget vedtages med de nævnte præciseringer, og understreger, at målet er at gøre vejen gennem kravene tydelig, forudsigelig og finansierbar – uden at sænke kravene til miljø, sikkerhed eller samfundsmæssig bæredygtighed.

Det er i lovforslagets bemærkninger præciseret, at 60-årige tilladelser bør være udgangspunktet ved store vandkraftprojekter, hvor projektøkonomi, teknisk levetid og tilbagebetalingstid tilsiger det. Det er endvidere præciseret, hvad der forstås ved "påbegyndelse af opførelse", således at forberedende aktiviteter ikke utilsigtet udløser tilladelsesperiodens start.

Sagsbehandlingsprocessen for godkendelse af dokumentation er ligeledes søgt gjort mere forudsigelig. Endelig er ændringen til "lokal arbejdskraft" fastholdt, og det er præciseret i bemærkningerne, at kravet skal administreres klart og proportionalt med henblik på at fremme reel kompetenceopbygning og lokal værdiskabelse.

GE's bemærkninger om mulighederne for pantsætning, transport og sikkerhedsstillelse i tilladelsen, herunder finansierende kreditorers adgang til underretning og step-in inden eventuel tilbagekaldelse, er noteret. Disse forhold reguleres imidlertid ikke i den foreliggende lov, og Naalakkersuisut finder ikke, at det er hensigtsmæssigt at indføre sådanne bestemmelser i denne lovgivning. Spørgsmålet om finansieringsstrukturer og kreditorrettigheder vil i givet fald skulle adresseres i tilladelsesvilkårene og de konkrete aftaleforhold, eventuelt i forbindelse med den videre projektudvikling.

Høringssvar fra SIK – Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat
SIK tilslutter sig forslaget uden yderligere bemærkninger.

Høringssvar fra Qeqqata Kommunia
Qeqqata Kommunia bakker op om lovforslagets ændringer vedrørende udnyttelsestilladelsens løbetid, herunder forlængelsen fra 40 til 60 år med mulighed for yderligere forlængelse, samt at løbetiden først igangsættes ved anlægsfasens faktiske påbegyndelse. Kommunen støtter ligeledes, at hjemfald først bliver aktuelt efter 80 år. Opbakningen gives under den forudsætning, at vandkraftpotentialet ved Tasersiaq kobles til en eksisterende by via transmissionsledninger til Maniitsoq.

Qeqqata Kommunia udtrykker bekymring om, at Naalakkersuisut ikke aktivt lægger op til medfinansiering af infrastrukturudviklingen i Maniitsoq, herunder fremføring af transmissionsledninger. Kommunen vurderer, at dette kan sende et negativt signal til internationale investorer om, at Grønland ikke selv tror på eller ønsker bymæssig løsning i samspil med internationale virksomheder.

Kommunen kvitterer positivt for Naalakkersuisoq Jørgen Rosbachs afholdelse af borgermøder i Kangerlussuaq, Kangaamiut og Maniitsoq i maj 2026 om Tasersiaq-planerne, og betegner dette som et tiltrængt og godt initiativ.

Qeqqata Kommunia tilkendegiver et ønske om øget samarbejde med Naalakkersuisut om det videre arbejde med Tasersiaq potentialet.

Naalakkersuisut takker Qeqqata Kommunia for høringssvaret og for den løbende opbakning til arbejdet med udnyttelsen af vandkraftressourcerne.

Det noteres, at kommunen støtter lovforslagets centrale elementer, herunder forlængelsen af udnyttelsesperioden, og det forskudte starttidspunkt for løbetiden.

Naalakkersuisut bemærker, at Qeqqata Kommunias øvrige bemærkninger primært vedrører det konkrete Tasersiaq-projekt og de tilknyttede infrastrukturspørgsmål, herunder transmissionsledninger til Maniitsoq, snarere end de lovtekniske ændringer, som dette forslag omhandler. Disse bemærkninger falder således uden for rammerne af nærværende lovforslag, men anses for relevante i den bredere politiske og projektmæssige dialog om Tasersiaqs udvikling.

Naalakkersuisut deler ambitionen om, at vandkraftpotentialet ved Tasersiaq skal komme lokalsamfundene til gavn, og anerkender kommunens synspunkt om betydningen af en bymæssig løsning med tilknytning til Maniitsoq. Spørgsmålet om medfinansiering af infrastruktur vil blive overvejet i andet regi.

Høringssvar fra Kommune Qeqartalik
Kommune Qeqartalik vurderer overordnet, at lovforslaget kan få betydning for kommunal planlægning, myndighedsbehandling og koordinering med lokale forhold. På den baggrund rejses en række konkrete bemærkninger:

En forlængelse af udnyttelsesperioden kan påvirke langsigtet arealdisponering, og der efterlyses klarhed om muligheder for løbende revurdering af vilkår samt sammenhæng til kommunal planlægning over lange tidshorisonter.

Muligheden for at meddele udnyttelsestilladelse inden afsluttede miljøvurderingsprocesser ændrer rækkefølgen i myndighedsbehandlingen. Der efterlyses tydelige procedurer for myndighedsinddragelse og klare bestemmelser om håndtering af efterfølgende ændringer i grundlaget.

Ændringen af starttidspunktet for tilladelsens løbetid kan medføre perioder, hvor arealer er disponeret uden aktivitet. Der peges på behov for klare rammer for fremdrift og sammenhæng til arealforvaltning.

Begrebsændringen til "lokal arbejdskraft" bør afgrænses nærmere og ses i sammenhæng med eksisterende regler og praksis.

Større projekter kan have afledte konsekvenser for infrastruktur, boligforhold og servicebehov, hvilket kræver koordinering mellem relevante myndigheder og tidlig afklaring af kapacitetsforhold.

Ændringer i processer og tidspunkter kan påvirke, hvordan miljøhensyn integreres i beslutningsgrundlaget. Der efterlyses klarhed om opfølgning, monitorering og sammenhæng mellem tilladelser og miljøvurderinger.

Lovforslaget berører snitflader til kommunale opgaver, og kommunen efterlyser en tydelig rollefordeling mellem myndighederne samt klare rammer for kommunens inddragelse i processen.

Kommunens bemærkning om behovet for klarhed om løbende revurdering af vilkår og sammenhæng til kommunal planlægning over lange tidshorisonter er noteret.

Tilladelsesvilkårene vil i alle tilfælde fastsættes konkret og kan justeres i overensstemmelse med lovens rammer.

Naalakkersuisut bemærker, at muligheden for at meddele udnyttelsestilladelse inden afsluttede miljøvurderingsprocesser ikke ændrer på de materielle krav til miljøvurdering, men alene på rækkefølgen i processen. Relevante myndigheders inddragelse vil fortsat skulle sikres, og eventuelle efterfølgende ændringer i grundlaget vil skulle håndteres i overensstemmelse med gældende regler.

Behovet for klare rammer for fremdrift og sammenhæng til arealforvaltning er noteret. Det forskudte starttidspunkt for tilladelsens løbetid tilsigter netop at sikre, at tilladelsesperioden afspejler den reelle driftsperiode, hvilket også bør bidrage til mere hensigtsmæssig arealdisponering.

Behovet for en nærmere afgrænsning af begrebet "lokal arbejdskraft" og sammenhæng til eksisterende regler og praksis er noteret og vil blive adresseret i bemærkningerne til lovforslaget.

Kommunens bemærkninger om afledte konsekvenser for infrastruktur, boligforhold, servicebehov og miljøhensyn tages til efterretning. Disse forhold vil i relevant omfang skulle adresseres i forbindelse med den konkrete myndighedsbehandling af de enkelte projekter, herunder gennem koordinering mellem relevante myndigheder.

Høringssvar fra GrønlandsBanken
Grønlandsbanken har ingen indvendinger imod det fremsendte lovforslag.

Høringssvar fra Nukissiorfiit
Nukissiorfiit har ingen bemærkninger til den fremlagte høring.